

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izbaja vsak petek na celi poli. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrlet leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLIV.

V Ljubljani, 2. vinotoka 1891.

List 40.

Zveličani Peter Marija Alojzij Šanèl (Chanel),

duhoven Marijinega društva misijonar in prvi
mučenec v Oceaniji, Avstraliji.

(Dalje.)

Smert zveličanega Petra.

Bil je lep svetel solnčni dan, in neoblačno sinje nebo razprostiralo se je nad obširnim morjem. Toda v trenutku, ko so zveršili umor, slišal se je nad mestom naenkrat gromu podoben pok, ki je stresel daleč okrog zrak ter silno prestrašil otočane. To nerazumljivo znamenje se je poterdilo pri poznejši pravdi s prisego od obilice spreobrnjenih.

Morivci so bežali na vse strani. Musumusu bil je odvzel merliču po krivici zgornjo obleko (soutano); pokradli so tudi druga oblačila, tako da bi bil merlič ostal čisto razgaljen, ko bi ne bil vergel neki otočan iz usmiljenja rjuhe čez njega.

Proti poldnevu prišel je Musumusu s kraljem in njegovimi hčermi na ta kraj. Jamo so izkopali, ter truplo, ktero je bila še ajdovska mati Pipisege že poprej umila, namazali s kokosovim oljem, skerbno ga zavili v rjuhe ter nato položili k večnemu pokoju.

Morebiti je spodbudil kralja spomin na nekdanje prijateljstvo k tej osebni pazljivosti. Glavni vzrok pa je bil brez dvoma ta, da ne pride truplo katehumenom v roke in da se zatre vsaka sled kerščanske vere. Zatorej razdjali so precej po pogrebu kočo pokojnega misijonarja in Niuliki razbil je majhne orglje, katerih glas ga je drugač tako silno razveseljeval, z lastnimi rokami na drobne kosce; nato zaklali so edinega prešiča, ktere ga so imeli misijonarji, ga spekli ter napra-

vili na podertinah kože pojedino; zraven pa je tudi veselo krožila steklenica okoli mize.

Drugi dan zginili so še ostali tramovi iz omenjenega kraja. Ajdovstvo je bilo skoro popolnoma zmagalo.

Med tem bila sta o pravem času br. Nizier in č. g. Boog posvarjena ter sta dobila v glavaru Matali svojo brambo. Kmalu na to sprejela ju je ameriška ladija ter jih srečno prepeljala v Wallis, z njima vred pa je prinesla tudi prvo žalostno poročilo o umoru o. Šanela.

Na Futuni bilo je vse zelo žalostno. Večina ajdov je o tem strašnem činu molčala. kristijani skrivali so se pa iz strahu: le Musumusovi privrženci so se šopirili kakor zmagovalci in zasmehovali kerščanstvo s tem, da so oblečeni v pokradene mašne oblačila plesali po svoji ajdovski navadi. Zdaj pa je pričel Bog s svojim vsegamogočnim glasom govoriti. Fonoti, kraljev brat, ki ga je prigovarjal za Šanelovo smert, je nagloma umrl. Kmalu potem zgrabila je Niuliki-ja samega strašna bolezen. Bil je zelo debel, upadel pa je v kratkem tako zelo, da so ga bile same kosti: njegovo meso namreč začelo je gnjiti pri živem telesu. Nosili so bolnika od enega Futunskega malika do drugega. Toda nobeden ni mogel pomagati. Prej, ko je minulo leto, umrl je preganjavc kerščanstva reven in neobžalovan, in glavni moritelj o. Šanela, Musumusu, polastil se je kraljevega stola. Vendar ni bil obče zpoznan za kralja, in vojska med Poi-jem in Sigawo je pretila z nova.

18. prosinca 1842 prikazalo se je francosko brodovje „Allier“ na Sigawski višini. Prišlo je iz Wallisa, kamor pripeljalo je visokoč. apost. vikarja msgr. Pompallier-ja; zaukazano mu je

bilo, odnesti ostanke mučenceve iz Futune, Vendar pa je moral kapitan Bousset škofu slovesno obljubiti, da ne bo otočanom nič žalega storil. Ko se je prikazala ta strašna bojna ladija, kakor kaka morska pošast, prestrašili so se Futunci, in le z velikim naporom posrečilo se je, zagotoviti jim mir in ubraniti jim splošni beg v prepade in gozde. Začetkoma ni si noben upal nesti misijonarjevo truplo na barko, iz strahu, da bi ga ne pozvali na pogovor; naposled prenesel je truplo Mapigi (Maligi), Niuliki-jev prijatelj, ki je pa vedno odsvetoval umoriti o. Šanela. 19. prosinca prinesel je, spremljevan od 30 katehumenov, dragocene, skerbno v rjuho zavite ostanke na ladijo „Allier“. Ob enem ponudil je povelniku velikansko kawa-korenino, s katero je hotel sprostiti mir in milost za svoje ljudstvo. Kapitan Bousset prejel jo je dobrohotno, zahvalil se za skazano zaupanje, vendar pa je zahteval, da se izročé tudi vse ostale misijonarjeve dragocenosti, posebno reci, ki se rabijo pri sv. maši, ter je nato pozval na prihodnji dan vse glavarje na barko. Ti so se sošli ob določenem času ter prinesli kelih, kervavo zgornjo obicko, križ in verske podobe, ktere so po vsih krajih otoka poiskali, ter so obžalovali, da se je zgodilo to zločinstvo. Le Musumuso niso moglo pregovoriti, da bi prišel na ladijo. Vedno je ponavljal: „Ni moja krivda, ni moja krivda. Kralj mi je zapovedal očeta umoriti, ker je spreobrnil Meitalo, njegovega sina“. Stari Mapigi pa je rekel z največjo žalostjo: „Oh! bil sem, žali da, nepričujoč, ko se je veršilo to hudo dejanje. Ko bi bil takrat v koči o. Šanela, bi bili mogli dospeti le čez moje telo k njemu. Zdaj več ne bom mogel očeta videti! Bil je tako dober, in jaz sem ga tako zelo ljubil“. Na ladiji bil je tudi mladi poglavar Sam-Keletoni, ki je bežal po nesrečni bitki pri Vaïju s svojimi v Wallis, kakor mu je svetoval o. Šanel. Kapitan Bousset je zahteval, da se naj zopet sprejmejo izgnanci ter stopi Sam-Keletoni na prestol kot najvišji Sigawski poglavar. Vsi so se zopet sprijaznili; nato vernila se je barka z ostanki mučenca, ktere je namazal zdravnik skerbno z dišečim oljem, v Novo Selandijo. Mladi, izverstni Sam-Keletoni porabil je takoj vgodni položaj in njegov vpljiv, da bi odpravil malikovanje. Razdžali so znamenja malikovavska (tapu) ter sožgali še ostale kipe malikov. Kraj, koder je tekla kri mučenceva, imeli so za sveti kraj: vse ljudstvo zahtevalo in hrepenelo je po kerščanskem poduku in želelo je duhovna imeti. Ko je tedaj prišel msgr. Pompallier, spremljevan od mnogo očetov in bratov, nekaj mescev pozneje iz Wallis-a, bil je takorekoč dobljen celi otok. Vsa oblast

izročila se je njemu. Msgr. Pompallier, ki je hotel zatreti nesrečno državljansko vojsko za zmeraj, razložil je zbranim glavarjem, da je otok, premajhen za dva kralja; oni naj toraj ker je njih pravi kralj umerl, izvolijo izmed sebe enega ter naj vsi za njega glasujejo. To se je zgodilo, in Sam-Keletoni izvoljen bil je enoglasno. Novega kralja je kmalu potem z njegovo ženo in hčerko slovesno kerstil škof. Deset dni pozneje doseglo je 114 družih, že dovolj podučениh otočanov isto milost, in škof podelil je vsim novincem vkup sveto birmo. Seme začelo je v zemlji, s mučencevo kervjo pokropljeni, veselo poganjati ter je rodilo hitro vedno obilnije cvetje in sadove.

(Konec nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. Knezoškofijska duhovna svétnika so prevzvišeni knez in škof imenovali vv. čč. gg.: Mateja Preželjna, župnika v Mavčičah, in Friderika Hudovernika, župnika v Lescah. Čestitamo!

Bogoslovske šole se bodo pričele z mescem vinotokom.

Č. g. dr. Jožef Dolenc, kapl. v Stari Loki, izverstn orientalist, je nastavljen za namestnega profesorja svetopisemskih véd st. zak. in orientalskih jezikov na bogoslovnem ljublj. učilišču, in preselil se je v Ljubljano.

Slavnost katol. rokodelskega društva v spomin 25letnega blagonosnega delovanja preč. gospoda Janeza Gnezda, katero smo unkrat omenili, se je zveršila prav lepo in spodbudno preteklo nedeljo. Vdeležile so se tudi katol. rokodelske družbe šentviška, novomeška in verhnjska. Ob 9ih jim je slavljenec v cerkvi presv. Jezusovega Serca maševal, g. Andrej Kalan pa v pridigi pojasnoval delovanje g. predsednika družbinega in rokodelske družbe. Peli so verli društveniki. — Obeda skupnega se je vdeležilo nad 100 oseb. Napivalo se je sv. Očetu Leonu XIII, Nj. Veličanstvu cesarju, prevzviš. gospodu knezu škofu, gosp. slavljencu, deželnemu predsedniku, deželnemu glavarju, gosp. županu. Med tem je kn. šk. tajnik dr. Elbert, čestitajoč, slavljencu izročil prelepo pismo prevzv. kn. škofa, s katerim je bil g. Gnezda imenovan konzistorijalni svétnik, kar je zbudilo novo, silno veselje med vsimi pričujočimi. Slavnost se je zveršila z večerno veselico in sicer s petjem in igro g. kat. Keržiča: „Novi zvon ali srečna sprava“, katero so prav dobro predstavljali gg. rokodelci.

Ta znamenita slavnost je v novo pokazala, kako tehtne, pa tudi koristne, celo potrebna so katol. rokodelska društva, za ktera se pečajo naj višji in vpljivniši gospodje. Naj pač res pristopijo k tem družbam povsod, koder se nahajajo, vsi rokodelski pomočniki; videli bodo, da v življenji in v smerti jim bo to neizrečeno veliko koristilo. —

„Rimski Katolik,“ III tečaj, 8. in 9. zvezek, vredvan in izdajan od dr. Ant. Mahniča, je ravnokar prišel na svitlo. Obseg po večem je: „Aut-Aut. Škofje

pred sodiščem javnega mnenja. — O Petrarkovih rimah. — Pisma brezvercu. — Glasba v cerkvi. — Dijakom na pot. — Politični oddelek. (Najnovejša neutralna stranka na Slovenskem. — „Nova Soča in dr. Mahnič. Ali res ni liberalizma na Slovenskem? Neutralnost v politiki. Ktero vprašanje je važnije dandanes — versko ali narodnostno?)

Listek (Z letotošnjih počitnic: Dve besedi... Pervi izlet, Šebrelje. Drugi izlet... Reka in Tersat. Po Hervaškem, Zagreb, Dijakovo. Strosmajer.)

Raznoterosti (Še kaj več za dr. Romiha. — Rodoljub. — Za mlade pisatelje.)

Iz „političnega oddelka“ naj postavimo tukaj le nekatere verstice zoper tiste, ki terdijo, da ni liberalizma na Slovenskem. Ko bi ga ne bilo, ne bi bilo tudi liberalnih listov ter pisavcev. „Rimski katolik“ pravi:

„Se spominjate še na dobo pred 20 leti?... Na Štajerskem je zagledal dan „Slov. Narod,“ ki ga je vrejeval znani mladi liberalec; ta list je napovedal vojsko duhovščini, napadati jél ne le njo, ampak tudi vero; njegovi pristaši se niso sramovali očitno ponašati se za liberalce in radikalce. Nagla smert prvega vrednika „Narodovega“ smatrala se je za očitno kazen Božjo!“ — Posebno tehten je tudi spis „Škofje pred sodiščem javnega mnenja,“ kateri pojasnuje, kako globoko spoštovanje so verniki dolžni škofom, ktere je sv. Duh postavil vladati cerkev Božjo (Dj. ap. 20, 28), da ne verniki škofov, ampak škofje so sodniki vernikov.

Dr. Mahnič je mož, ki se ne ustraši očitno pred svetom terditi resnice, bodi liberalcem drago ali nedrago!

Petindvajsetletnica v Vodicah. (Dalje.) Predno obhajanje slavnosti nadalje opisujem, naj povém sreberno-mašnike, ki so se k praznovanju bratovsko sošli. So pa ti-le gospodje:

1. Absec Matija, duhovnijski oskerbnik v Hotiču;
2. Bernard Valentin, „ „ na Studenem;
3. Gerjol Lorenc, župnik v Lašičah;
4. Herbich Viljem, kurat v Šmartnu na Wölensbergu, na Gornjem Štajerskem;
5. Jakelj Gregor, župnik v Gorjah;
6. Jaklič Jožef, župnik v Dolenji vasi;
7. Kepec Frančišek, duhovnijski oskerbnik na Češnjicah.
8. Koželj Mihael, kurat v Podkraju;
9. Kutnar Ignacij, župnik v Bučki;
10. Lenasi Anton, kurat v Colu;
11. Mohar Peter, župnik v Dragatušu;
12. Pavlič Kozma, župnik pri sv. Križu pri Kostanjevici;
13. Pečnik Valentin, duh. oskerbnik na Vranji Peči;
14. P. Poljanšek Metod, frančiškan v Nazaretu;
15. Rogač Anton, dekan v Hrušici pri Podgradu; (Ill. Castelnuevo) v terž. škofiji.
16. Zarnik Matija, župnik v Srednji vasi v Bohinju;
17. Žužek Šimen, župnik v Vodicah.

Toraj izmed zdaj še živih sošolcev sošli smo se vsi, kakor smo se ob času svojega posvečenja pred svojim razhodom dogovorili, razun gosp. Jerneja Ramovša, župnika v Poljanah.

V dan slavnosti, t. j. 19. avgusta, so se pričele zjutraj ob 5ih ss. maše za duše pok. sošolcev. Maševalo

se je ob jednom pri 5 altarih. Ob 6ih je bilo mertvaško opravilo — Officium defunctorum — za 7 sošolce, ki so naslednji osmeri gg.: Ernest Čuber, Juvan Jakob, Klofutar Janez, Kurent Karol, Pogorelec Andrej, oče Severin Thellian, Vrančič Frančišek, in Zagor Frančišek, katerim Bog daj sveti raj! Po mertvaških molitvah je sledila slovesna črna maša, katero je pel g. Gregar Jakelj, naposled pa smo vsi v mašni opravi s prižganimi svečami pri mertvaškem odru odpeli libero za sošolce.

Ob 10ih podamo se vsi v mašni opravi v slovesnem sprevodu z duhovnišnice v farno cerkev, kjer je bil najpred slavnosti primeren cerkveni govor. Govoril je g. oče Metod Poljanšek o vzvišenih opravilih duhovnika — po izgledu Jezusovem — na prižnici, v spovednici in pred altajem. — Povedal je obilno številnim poslušavcem,*) da smo vsi sošolci mašniki pred 25 leti besedo dali, da vsi po preteku 25-letnega mašništva še živeči sošolci snidemo se pri enem svojih součencev, ako le ne bode katerega kaka posebna reč ovirala, ter ondi opravimo svoje molitve in daritve — najpopred za rajne svoje sošolce, potem pa tudi skupno zase izrečemo serčno zahvalo trojednemu Bogu za dosedanje dobrote, za prihodnje pa se priporočimo. Iz tega namena se je danes zbralo 17 součencev, mašnikov, le eden mašnikov je bil od tega zadržan; osmero svojih sošolcev imamo pa med umerlimi, za ktere smo sinoči in dávi molitve in sv. daritve opravili. G. govornik izreče preserčno zahvalo v imenu vsih navzočih součencev gospodu Vodiškemu župniku in faranom za res častitljivi in prijazni sprejem. — Sklene s priserčno prošnjo, ako bode kateri izmed tu zbranih gosp. součencev tako srečen, da dočaka zlato mašo, da pri večerni svoji daritvi se spominja svojih umerlih součencev, pa tudi dobrih Vodičanov, ki z nami tu zbrani — v tako obilnem številu — molijo. In ker se nam tu zbranim sošolcem skoraj ni nadjati, da se še kdaj vsi skupno tu na zemlji snidemo, naj bi vsaj tedaj, ko bode trobente glas k sodbi klicaje močno donel — in bodo apostoli in misijonarji toliko za nebesa pridobljenih duš na desnico Božjo postavili, se znajdi tudi mi vsi sošolci mašniki z mnogoštevilnimi — po nas osrečenimi dušami na desnici Božji.

S priserčno prošnjo do nebeške Kraljice Marije, ljube Matere naše, naj nas v sedanjih hudih časih ne zapusti, marveč nas še prav posebno v svoje Materno varstvo sprejme, sklene gosp. govornik ginljivi svoj govor.

Jako veličasten in ginljiv prizor nastane zdaj precej po skončanem cerkvenem govoru. — Vsi gospodje sreberno-mašniki pokleknejo v mašni opravi pred velikim oltajem.

Vodiški gospod župnik stopi sredi altaja na verhno stopnico, ter obrnjen proti sošolcem, ki glasno — konfiteor — odmolijo, v papeževem imenu podeli papežev blagoslov, katerega je po preč. knezo-škofijstvu za to slavnost izprosil v Rimu.

Sledila je nato velika, slovesna sv. maša, katero je med asistenco vsih 16terih sošolcev pel g. dekan Anton Rogač.

Lepo je bilo viditi pri ti priliki prav mnogo gg. sreberno-mašnikov z rožnimi venci v rokah, na

*) Kajti prostorna Vodiška farna cerkev je bila pri ti priliki vernikov vsa napolnjena.

katere so med sv. mašo molili; med temi je bil tudi naš gornje-štajerski-nemški sobrat, ki je v levitarski opravi kot stabinist pobožno prebiral sv. rožni venec.

Po skončanih cerkvenih opravilih dali smo se vsi navzoči skupno fotografirati.

Med obedom je vladalo najpriserčnejše veselje. Kako bi pa tudi ne, saj dragi sošolci bili smo po 25 letih zopet enkrat tako bratovsko zbrani. Med zdravicami so bile s posebno navdušenostjo sprejete, prva na sv. Očeta Leona XIII, ki je res luč z neba, — sedanjemu, p. brezbožnosti in nejeverstvu tako zmedenemu in zatemnjenemu svetu! Dalje ona do milostljivega knezoškofa Ljubljanskega, katerega zavoljo res apostolske gorečnosti in očetovske skerbosti za resnični blagor njim izročeni ovčic v lepi Kranjski iskreno ljubi vse, kar je resnično katoliškega — bodi si izmed duhovstva, bodi si izmed svetnih pravih katolikov, in kateri je po svojem odločnem, neustrašenem in neumornem delovanju, polnem prave kerščanske ljubezni, za sedanjí čas res poseben dar Božji naši lepi Kranjski. Žali, da tudi v tej naši dozda skozi in skozi katoliški deželi nekateri, ne le tuji ali potujčeni, ampak — žali nam — tudi slovensko-liberaluški talni, katoliki strup in gnjiloba brezbožnosti in nejeverstva tako zvičajno, pa tudi tako prešerno širijo, da bi s tem brezverskim početjem ubogemu terpinu, našemu ljudstvu, upihnili poslednjo zvezdico-upnico, namreč tolažbo sv. vere v sedanjih bridkostih in upanje lepšega, boljšega življenja unkray groba, pa veselega snidenja s svojimi predragimi v svetlih nebesih; tako bi ubogo ljudstvo v popolno nesrečo pogreznili oni, ki vendar pravijo, da ga ljubijo? Z enako priserčnostjo je bila sprejeta tudi zdravica na Teržaškega škofa, ker je g. dekan Anton Rogač, ki je napiljal, iz teržaške školije. — S posebno navdušenostjo se je sprejela tudi napitnica na svetlega vladarja Frančiška Jožefa I, katerega rojstni dan smo ravno tisti čas obhajali. Med seboj smo imeli duhovskega sobrata, g. Viljema Herbicha, ki je bil naš součenec do skončanega tretjega leta, v Ljublj. semenišču, potem pa je odšel v Gradec v četrto leto bogoslovja. Rojen od nemških staršev, zdaj že nad 25 let pastirjuje na Gornjem Štajerskem med terdimi Nemci; pa vendar slovenske besede ni popolnoma pozabil. Razumem vse, kar govorite, le govoriti slovenski — mi ne gre, je djal, in marsiktero slovensko spregovoril. V svoji zdravici pravi, mislil sem, da ste Kranjci name že kar pozabili, kar dobim povabilo k skupnemu obhajanju 25letnice našega mašništva. Ves vesel vskliknem: Dragi sošolci, vi Kranjci imate še zmirom glavo in srce na pravem mestu... Po premaganih nekaterih ovirah — pa ne zaradi oddaljenosti, toda, si je res daleč, mi ni delalo toliko skerbi — podam se vesel na pot k svojim dragim součencem, da se še enkrat in pred ko ne zadnjikrat v tem življenju z vami snidem in poveselim.

V odzdravu na to napitnico se je povdarjalo, kakor že tudi cerkveni govornik v cerkvi — da priporočamo zbranim součencem mašnikom duhovne in svetovne sošolce v molitev — pripomnil je to-le: Akoravno nas loči stan in služba, ljubezen med nami ugasnila ne bo, — tako se tudi dragemu sošolcu g. Herbichu zaterdi, akoravno nas loči škofija, dežela in narodnost, da ljubezen kerščanska nas naj toliko terdneje veže, ker ta nobene meje ne pozna, marveč

segaje čez vse ljudstva vse narodnosti z enako priserčnostjo objema.*)

Naj omenim še nekaterih zunajnih pozdravov.

Pervi berzobjavno prileti iz Kostanjevce od gospoda župnika Dam. Pavlič-a, ki se glasi: „Jubilantibus in Vodice congregatis ex „corde intimo — ad multos annos.“

Drugi:

„Na mnoga leta!“

župan Jenko iz Podrage (Ill. Castelnuevo), ki je tudi deželni poslanec.

Tretji:

„Dekanu Rogaču in vsem njegovim zbranim sošolcem slavečim 25letnico v vzvišeni službi Božji in apostolskem delovanju — na mnoga leta; tehtnica večne ljubezni odvagala Vam je sreberne vence, a Vaše delovanje na polji resnice in ljubezni čini Vas vredne tudi zlatih kron, še drugih 25 let, to želi

Stemberger,

kapelan v Hrušici pri Podragi.

Pismeno prelepo častita gosp. častni korar in profesor Marn, kakor sledi:

Predragi v Kristusu!

Ker boste 19. t. m. součenci obhajali 25letnico svojega mašništva, čestitam Vam vsem skupaj k tej svečanosti. Sprejmite moj serčni pozdrav! Pogostoma se spominjam sedanjih, pa tudi nekdanjih učencev svojih. Bog vas vodi in krepcaj, kakor dozda, tako tudi znanprej — od sreberne do zlate maše, ako je Njegova sv. volja. Vam (namreč, gosp. župniku Vodiškemu, na katerega je bilo pismo naslovljeno) in vsim vošim častni in večni blagor. Spominjajte se svojih učiteljev omenjeni dan, kakor hočem i jaz v duhu biti z Vami. —

Z Bogom

Vaš nekdanji učitelj

Josip Marn.

Na Bohinjski Bistrici 17. avg. 1891.

Op. Z. menoj vred pozdravlja znance součenec moj Janez Mesar (župnik Bohinj-ko-Bistriški in zdaj tudi izvoljeni deželni poslanec); — pristavil pisalec.

Jako priserčen pozdrav in vošilo je poslal tudi Kamniški dekan g. Jan. Nep. Oblak.

Tudi precej bolehní gosp. Janez Bilc iz Il. Bistrice piše: — Serčno Ti (namreč, g. Kepecu) gratuliram k Tvoji 25letnici. Ad multos annos! zakličem Tebi in Tvojim predragim sošolcem! Ako ni upanja, da bi se na svetu še kedaj videla, Bog daj, da bi se v svetem raju na veke združila. Zares, čudna so pota Božje previdnosti, junaki so padli v grob, midva slabotna siromaka sva pa še med živimi. —

Med veselim, res prijateljskim razgovorom, čitanjem priserčnih pozdravov in vošil, navdušenimi napitnicami itd. nam je čas urno pretekel. Odmolili smo še skupno, potem pa so pričeli nekateri drazih gosp. sošolcev poslavljati se in napravljati domú.

*) Da bi to pač že spoznali oni gospodje, ki so poklicani in postavljeni voditi ljudstva in narode k miru in pravi sreči in zaterjujejo vsi, da hočejo narode pomiriti in osrečiti; ali to se da stalno, gotovo doseči edino le na podlagi kerš. ljubezni. Kdor hoče doseči namen, mora hoteti — odločno hoteti tudi potrebna sredstva, k dosegi tega namena. Toraj pri nas katoliška načela.

*) Ta telegram je bil poslan g. dekanu Ant. Rogaču.

Amerika Št. Pavel, Minn. Preč. Msr.! Pošljem Vam 2 številki „Columbije“, katoliškega glasila za nadškofijo Milwaukee; gotovo Vas bo zanimalo, kako mislijo o slovenskih rojakih, blaženem Baragu in nasledniku Vertinu.

Omenim naj še, da se ima prevzv. nadškof Friderik Ksav. Katzer tudi Slovincu Frančišku Pircu zahvaliti, da je v Ameriki; kajti tudi njega je oče Pirc z drugimi znanimi slovenskimi misijonarji sem pripeljal...

J. M. Solnce,
misijonar *)

Oo. Trapisti v južni Afriki (Dalje.) V zidani s tremi nadstropji dela Arrow-root fabrikacija, žaga najnovejše verste, samodelujoči strugarski stol za železo, hidravlična (vodovodna) tlačilnica za olje, t. j. oljarnica, mlin za žito, popolna tiskarnica, knjigoveznica, stereotipija; tudi hočejo oo. Trapisti napraviti delavnico za galvanoplastične izdelke in za vli-vanje čerk. Knjigoveznica sama šteje 10 različnih strojev, s katerimi zamorejo knjige vezati po naj-novejšem načinu. Nadalje imajo Trapisti še različne stroje za mlenje (trenje) barv, za brušenje, rezanje in tlačenje. V tiskarnicah delajo bratje, tudi innogi beli, še več pa černih dečkov. Vidili smo stati več kaferskih dečkov na podnožnicah, da so ložje segali v predel-nike za tiskarske čerke. Imeli so kaferske in angleške rokopise pred seboj. Tiskarnico in knjigoveznico vo-dijo le Trapisti; tudi stroje sami popravljajo.

V tej tiskarnici izdajal se je do zdaj angleški, nemški (Vergissmeinnicht), poljski in kaferski časnik. Mariannhillski koledar izhaja od l. 1889 vsako leto v 100,000 iztisih. Povedali so nam, da je treba za izvažanje tega koledarja (za vsak letnik) treh holandskih (nizozemskih) vozov; v vsacega teh vpreženo je 18 volov.

V tej tiskarnici izdajale so se do sedaj vse ka-toliške šolske knjige v kaferskem jeziku, t. j. vredile, tiskale in vezale, poleg teh pa še nemško-kaferska slovnica in kafersko-nemški besednjak. Tiskali so pa tudi druge katoliške šolske in misijonske knjige za misijonarje, n. pr. za oo. jezuite, za oo. oblate, in sicer ne le v Zulu-jeziku, temveč tudi v sečnanskem, basuškem, snahliškem in portugalskem jeziku. Ker je namenjena večina teh tiskarij za šolsko ali mi-sijonsko rabo, morali so jih zastonj in brez vsake odškodnine zveršiti.

Ta velikanska tiskarnica je najboljši dokaz, da gre Trapistom, kakor nekaj v Evropi Nemcem, za-sluga, da so prinesli to umetnost na skrajno mejo malo znanega dela naše zemlje. Dosedanje mnoge angleške tiskarnice v južni Afriki si še dolgo ne bodo pridobile imena umetnosti.

Streljaj daleč od tega poslopja vidijo se ope-karske peči; neki stroj metal je opeke na zidališče, metali so s strelivom zidne kamne na stavišče, derva padale so skoro na prostor opekarskih peči. Čudna sestava! Rekli so nam, da porabi opat to stanje v sledeče smešno razlaganje. On opozarja angleške prebivalce na to ter jih povpraša, zakaj da je Bog vso to pripravo za zidanje tako priročno postavil na en kraj. Ker mu na to ne morejo odgo-vora dati ali pa nečejo, jim reče: Bog je dobro vedel, da bodo enkrat mnihi semkaj prišli, in ker je tudi

vedel, da so to „leni ljudje,“ ki radi ne delajo, jim je pripravil vse tako priročno, kanne, pesek, les, vodo, ilovico itd. Se vé, da v to ne privolijo ti izobra-ženi prebivalci (naselniki), toda opat jim nadalje reče: To so vendar v romanih brali, da so mnihi lenuhi. Gospodje so tako oplašeni, da ne vejo nič več úgovarjati. Ko je v mlini in tiskarni vse stroje opat pokazal, ponavlja s šaljivimi besedami: Vidite, tudi ta stroj je le za lenuhe (for leazej people); saj vidite, da bratje le zraven stoje in puste stroj delati.

Ko je opat z obiskovalci ogledal vse delavnice in stroje, so ti svoje prenagle sodbe zoper mnihe popustili, bolj, kakor, ko bi bil učeni jezuit pridigo-val takim ljudem.

(Dalje nast.)

Za kersčanske matere.

„Ljudje se včasih smejaajo,“ pravi véliki škof Dupanloup, „ako se govori o spridenih, slabo vzgo-jenih otrocih. Jaz se nisem nikedar smejal; ako sem videl slabovzgojenega otroka, ni mi prišlo na um smejaati se. Nobena stvar ni manj smešna, kakor to. Pač pa je strašno; strašno za sedanjost in strašno za prihodnost. O slabovzgojenem otroku more se reči z besedami sv. pisma: Mladi levič je postal lev in navadil se je pleniti in požirati ljudi!“

To naj bi si vzlasti matere dobro vtisnile v sercé. Kajti ravno pri materah se le prepogosto vsled napačne ljubezni nahaja napaka, da otroke razvadijo, omehkužijo in slabo vzgoje, ker jim vedno pripuščajo njihovo voljo, menda zato, da jih ne razžalosté. Na ta način pa pusté, da se v otrocih razvije samoglav-nost in terma, početek in korenina vsega zla. Človek bi ne verjel, kakó se že v otrocih giblje in kaže svojeglavnost. Zlasti materam nasproti skušajo otroci vselej obderžati svojo voljo z jokanjem, kričanjem, ropotanjem in sploh z nedostojnim obnašanjem, kakor da bi poznali materino slabo stran. Vse hočejo imeti, kar se jim poljubi, sedaj to, sedaj ono. Ako taka ljubeznjiva mati meni, da mora detetu vselej odjenjati, se to ne pravi nič družega, kakor v otroku vzgajati termo in svojeglavnost, otroka pa polagoma razva-diti. In kakoršna vzgoja, tak je tudi sad. „Kdor v resnici ljubi svojega sina, vedno rabi šibo, da do-živi veselje na njem in da mu ni naposled potreba terkati na sosednje duri“.

(„Amerik. Wandr.“)

Razgled po svetu.

Gradec. Serca Jezusovega župnija, ki bo imela ime „Predmestna župnija k presvetoemu Sercu Jezu-sovemu v Gradcu,“ se bo slovesno pričela 1. novem-bra. Preč. gosp. knezoškof dr. Zwerger bo iz tega vzroka obhajal v Serca Jezusovega cerkvi vseh svet-nikov dan ob 9ih pontifikalno mašo ter nato pridigo-val. Tudi bo ta dan navadni papežev blagoslov podelil bode v omenjeni cerkvi. Z vstanovljenjem župnije vred pričeli bodo tudi že vstanovljeno bra-tovščino Serca Jezusovega. Preč. o. Jaroslav Saurma, S. J. bo 31. okt. okt., 1. in 2. nov. zvečer po sv. blagoslovu pridigoval glede bistva in namena te

*) Prav serčna hvala in bratovski pozdrav! J. Listov še ni.

bratovščine. Nova župnija obsega 513 hiš, v katerih stanuje 11.275 ljudi, med njimi 10.611 katoličanov, 497 protestantov, 81 izraelitov, 80 drugovercev in 6 brezvrcev. Red božje službe ostane tudi po zimi isti.

Ob 6ih zjutraj sv. maša z blagoslovom, ob 6ih zvečer sv. blagoslov. Od vseh svetnikov do velike noči so ob nedeljah po večernem blagoslovu še večerne pridige.

Praga. Presvitli cesar, ki so bili te dni v Pragi, so obiskali tudi ljudsko šolo. Priporočili so šolskemu vodju, da naj se mladina podučuje v duhu nравnosti in domoljubja. — Velikopomenljive besede, ki naj bi jih dobro zapomnili tudi učenci višjih šol.

Rim. (Kolegij maronitov v Rimu.) Vest, da se je zopet oživil maroniški kolegij v Rimu, zbujajo premnogo spominov, kateri morajo zanimati ne samo orijent, ampak tudi zapad. Že v srednjem veku imeli so, kakor skoro vsi drugi narodi, tako tudi Maroniti v Rimu svojo bolnišnico in hospic, kjer niso samo sprejemali maroniških romarjev, temuč tudi zato skerbeli, da so jim razkazovali rimska svetišča. Šeasoma pa se je prvotni namen tega zavoda premenil tako da ga je papež Gregor XIII leta 1584. čisto predrugačil in napravil iz bolnišnice, hospitala in vseh pripadajočih posestev semenišče za vzgojo maroniških duhovnikov. Spremenjenje zavoda se je zgodilo z dovoljenjem maroniškega patrijarha in njemu podložnih škofov. Le-ti duhovni so se poslej povračali v svojo domovino in razširjali med tamošnjo duhovščino pravi duh sv. Petra. Lahko je sprevideti, kolikega pomena je bilo to pri narodu, ki je tako zelo oddaljen od apostolskega sedeža.

Mnogo odličnih mož je vzgojil ta kolegij, ki ne slujejo samo v literarni zgodovini orijenta, temuč tudi v literaturi zapadnih narodov, in to kaže, kako vseobčno so se gojenci izobraževali v tem kolegiju. Naj imenujemo le nekatere! Med njimi je slavni Abraham Šellense, Janez Eaurite, Gabriel Sicuta, štirje Assemani, Jožef Simone, prvi kustos vatikanske knjižnice za Klemenca XII Štefan Evadius, Jožef Luige in drugi, ki so se vsi odlikovali, bodi si na polju zgodovine, arheologije ali liturgike. Urban VI. I. veliki papež iz rodovine Barberinov, je določil, naj se velika zapuščina maroniškega duhovna Viktorija Šaddaha, ki je bila sperva določena za vstanovljenje drugega maroniškega kolegija v Raveni, izroči rimskemu semenišču. Radi tega se je rimski koleg zelo razširil in sprejemalo se je mnogo večje število gojencev iz orijenta. Od kolegija ima še zdaj dotična cesta ime „maroniška cesta“ (via de Maroniti).

Ko pa so v začetku tekočega stoletja priderli francoski vojaki v Rim in plenili, kjer koli se je dalo, razpustili so koleg. premoženje zaplenili, hišo in cerkev pa porabili v posvetne namene. Gojence se meniške pa so odslej vzgojevali Vincentinci, kasneje pa Propaganda. Zadnja leta stanovali so v neki hiši blizu cerkve „San-Pietro in Vincoli,“ one bazilike, kjer se hranijo verige sv. apostelja Petra.

Pij IX je skerbela leta 1864 za to, da je hiša in cerkev zopet prišla v cerkvene roké in napravil je ondi poljsko-slovanski seminar. K sreči ostali so v cerkvi še nerazrušeni najvažnejši spomeniki, tako, da se še lahko obiše rakev slavnih bratov Assemanov. V cerkvi se nahaja tudi „Madonna,“ spomenik na

stare maronite, z napisom: „Veni de Libano sponsa et coronaberis“.

Misel ob obnovitvi starega zavoda sprožil je Msgr. Dadah, nadškof v Damasku, ko je prišel povodom zlate maše sv. očeta v Rim. Ko je lansko leto prišel zopet tjekaj Msgr. Hagek, da bi sprosil za novoizvoljenega maroniškega patrijarha pallium, govorilo se je zopet o tej stvari. In na obsežno pismeno razpravo imenovanega prelata, sklenil je papež Leon XIII uslišati prošnjo. Ob enem pa sta papež in Propaganda nakazala svoto, da se kupi pripravna hiša. Il temu so prišli še doneski in vstanove pojedinih maroniških škofij, tako da se je mogel načrt izveršiti. Tudi Francija bode podpirala zavod.

In tako se bodejo odnošaji maronitov k rimski stolici, kateri segajo nazaj tje do Martina I, po vstanovljenji tega narodnega zavoda v Rimu le vterdili in močnejše postali.

Prava kerščanska ljubezen. Uboge podpirati kaže velikodušje. Podpirati pa uboge v njihovi revii, ne da bi se dal dobrotnik spoznati, to kaže zlato kerščansko ljubezen. V Düsseldorfu živel je z otroci bogato obdarovana, bolehná žena. Moža ni bilo domá, ker je bil v ječi in družina je bila v takó silni revii, da ji je vsega manjkalo. Biti ubog in bolán in imeti kopico lačnih otrok krog sebe, to ni majhen križ za materno serce! V tej zapuščenosti stopil je v terek, t. j. prvega septembra 1890 „angelj ljubezni“ t. j., usmiljena sestra v stanovanje uboge žene in ji je izročila 30 mark od neznane gospé in ob enem ji naročila, da lahko pri peku dobiva kruha na poštev neznane dobrotnice. Takó velikodušnost nasituje lačne, to jo močna kerščanska ljubezen. O, da bi spoznal svet, kaj je njemu v blagor in korist!

(Amerik. „Wand“.)

Papeževa enciklika o delavskem vprašanji bila je nedavno nekemu krivoverskemu pridigarju v Novem Jorku predmet govora pred mnogobrojnimi občinstvom. Med drugim je dejal tudi: „To je jako čudovita izjava Vatikana, v vsakem obziru vredna je največjega papeža, ki je kedaj sedel na stolu sv. Petra. Papež se je v okrožnici pokazal velicega učenjaka in globokega misleca, ki se dobro razumeva na vsa dandanašnja vprašanja.“ — Nadalje misli, da namerava papež postaviti katoliško Cerkev na čelo tega gibanja, kajti pólseidnjič tako modruje: „Gotovo se papež za delavsko vprašanje zato tako zelo zanima, ker se tiče velike večine človeštva in ker je previdel, da je socialno vprašanje veliko versko vprašanje. On spozná, da ima Cerkev nalogo rešiti vsa taka važna vprašanja in zmoteno ljudstvo spraviti zopet na pravo pot.“ Pri vsem tem modrovanji pa vender ne pride do tega, da bi rekel: Bratje protestantje, vernimo se nazaj k Rimu! temuč spominja vse protestante, da naj dobro premislijo encikliko; kajti, če ne zadobé oni (protestantje) pri reševanji tega vprašanja prvega mesta, morali bodejo počasi zadej krevsati in se bati, da jih ne potlačijo.

Starokatoličani zginjajo. Kakó zginjajo odpadniki starokatoliki, kaže najbolje sledeča statistika, posneta po knjigi „Altkatholischer Volkskalender für 1891“.

Vseh nemških starokatolikov je sedaj 24.893. Leta 1887 pa jih je bilo še 53.540. V treh letih se je zmanjšalo njihovo število za več kot polovico, namreč za 28.847. Ako bode takó nevspevalo, ne

bode leta 1894 sploh nobenega teh zmotencev več. Še bolje kaže njihov propad statistika „starokatoliške“ občine v Monakovem. Tamkaj je bilo namreč l. 1887. rojenih 31, a umerlo jih je 40. Leta 1888 je bilo rojenih 22, a umerlo jih je 51; l. 1889 je bilo rojenih 21, a umerlo jih je 25, in l. 1890 je rojenih 18, umerlih pa 36. V štirih letih so zgubili tedaj samo v Monakovem 60 taci odpadnikov. A katoliška Cerkev se vedno širi in množi vse dni do konca svetá. O njej je rečeno: „Peter, ti si skala, in na to skalo bom zidal svojo Cerkev in peklenške vrata je ne bojo premagale“.

Potres v San-Salvador-u. „Herald“ piše sledeče o potresu, ki se je veršil 9. t. m. na na San Salvador-u: Ognjeniki San-Salvadorski razodevali so že nekaj dni večje podzemeljsko bobnenje. V jutro 9. sept. ob 1 uri 55 min. stresla se je zemlja z navpičnim gibanjem. Prebivalci hiteli so v nočnih oblekah na cesto. Čeravno je terpelo gibanje le 20 sekund, je vendar hitela osupnena in preplašena množica na prosto. Možje, žene in otroci so obupno kričali za pomoč. Hiše so se majale in razpadale. Med tem slišalo se je še vedno gromu podobno bobnenje. Nebo je zatemnelo. Zrak se je napolnoval z drobnim prahom med potresom. Tla so se vzdigovale in poniževale v dolgih prenehljajih. Celo močni možje se niso mogli kviško deržati. Še zjutraj se je enekrat streslo. Kraji po deželi so še bolj poškodovani, ko glavno mesto. Dva sta se pogreznila, drugi so razvalinam je hnaki. Mnogo ljudi je pokončanih. Škoda znaša do milijona dolarjev. Vsi kraji, razun onih na obrežji, so poškodovani. Gibanje (potres) čutil se je 60 milj v okolici

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vinotok (oktober).

a) Glavni namen:

Misijon na otoku Madagaskar-u.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

Leta 1875 imel je preč. gosp. Delannoy, Št. Deniški škof v Burbonu, na prošnjo misijonarjev 3mesečno preiskovanje na velikem otoku Madagaskar-u. Ob koncu tega opravila, s. kimovca, v praznik Marijinega Rojstva, dejal je vernikom glavnega mesta Tananarive sledeče besede: „Morebiti ste pri pogledu na to veliko mesto, ki je skoro popolnoma v krivo-verstvu in brezverstvu, marsikterikrat skušani, zgubiti serčnost, ako mislite na vaše primeroma tako majhno število. Toda, moji bratje, ko je bil svoj dan sv. Peter prišel v Rim, v ono velikansko mesto vesoljne zemlje, bil je tudi on edini kristjan ondi, obdajan od vseh strani od malikov in poganov. In vendar je nekaj let pozneje že kerščanski pisatelj mogel reči rimskim cesarjem z vso ponosnostjo: „Mi smo od včeraj in že napolnujemo, kar je vašega, vaše očitne terge, vaše sodnije, vaše vojne; le vaše tempeljne vam prepuščamo“. Molim k Bogu, da tudi vas pomnoži, kakor perve kristjane, in storil bo to, ker vi ste „aposteljni molitve“.

V resnici, misijon na Madagaskaru, na tem velikanskem otoku, ktereга poveršina presega ono cele nemške deržave za 50.000 □ kilometrov, in šteje 4

do 5 milijonov ljudi, šteje se k najboljšim misijonom tega stoletja in kaže najhitrejše vspehe. Akoravno se je posrečilo misijonarjem po mnogih brezvspešnih poskusih še le 16. avg. 1861 po smrti samosilnika Ranavalona I. pričeti svoje delovanje, šteje otok sedaj vendar 938 kerščanskih občin, 112.000 vernikov in 540 šol s 15.033 učenci. V zadnjem letnem poročilu naznanja se 2097 kerstov odraslih ljudi, 3327 otroških kerstov, 308 zakonov, 105 poslednjih olj, 1348 birmancev, 85.206 spovedi, 58.573 obhajil. Posebej je treba omeniti, da apostoljski delavci na Madagaskaru svoje vspehe zlasti pripisujejo radi duhovni pomoči, ki se jim podeluje z molitvenim apostoljstvom.

(Konec nasl.)

b) Posebni nameni:

7. S. Julija. Elnost mnogim srenjam, družinam, zakonom. Razširjanje katol. družb za ljulstvo. Težavne dedšinske zadeve. Na telesu terpeči.

8. S. Birgita. Svetost sv. zakona, kateri proti zelo hude nevarnosti. Vdove in sirote. Sprazajene duhovnije.

9. S. Dionizij. Francija. Oč. Kristusa oipatla nova družba. S težkimi zadevami boreči se duhovni.

10. S. Frančišek Borgija. Zaničevanje sveta in njegove nečimurnosti. Spreobrnjenje brezverskih velikašev in učejakov. Veliko zaslepljenih in terdovratnih.

12. Praznik Marijinega materinstva. Zupanje v Materi Božjo. Kerščanske matere. Odvrnjenje nevednih od vstopa v duhovski stan.

12. S. Maksimilijan. Spoduje Bavarsko in Gornje Avstrijsko. Hudo zatirani misijoni na Kitajskem in v Tongkingu. Nesrečna občina.

13. S. Edvard. Spreobrnjenje Angleške. Spoštovanje od Boga postavljene gosposke. Železniški vradniki. Redovni višji in njegova občina.

14. S. Kalist. Sv. Oče in njihovi svetniki. Mir med družino in njena povernitev k veri in spokornosti. Dušna in telesna zmoglost za vplivne osebe.

15. S. Teresija. Karmelski red. Pospeševanje molitvenega apostoljstva. Molitvena družba sv. Terezije.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Sereca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Sereca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne grehe in velike nesreče. — Uboga dobra oseba za dušno in telesno pomoč. — Bolna oseba, zlasti v glavi za pomoč. — Pravo spoznanje nekemu. — Za primerno službo na priprošnjo N. lj. G., sv. Jožefa in sv. Antona Pad. — Neka hišna zadeva, da bi se zversila prav po Božji volji.

Zahvale.

Preserčno se zahvaljuje presvetemu Sercu Jezusovemu, Mariji dobri in usmiljeni Materi, sv. Jožefu in sv. Antonu Padovanskemu oseba, katera ima svojo in sebi izročeno šolsko

mladino, za srečno preteklo šolsko leto in za neko vgodno skušnjo, ter se zopet priporoča omenjenim za srečno leto, ki se je ravno začelo, in za vse potrebe, dušne in telesne.

B. L.

V prav velikih telesnih in še večjih dušnih boleznih in potrebah nekoga sem pomoči iskala pri Lurški Materi Božji in bila sem uslišana: bodi torej tavžent- in tavžentkrat hvaljena Marija, zdravje bolnikov in pribežališče grešnikov!

Dalje: nezmerna hvala bodi Mariji prečisti Devici in zveličanemu Janezu Gabrielu, na katerih priprošnje se mi je popolnoma ozdravila sestra, kateri je bilo življenje od zdravniške strani že čisto odpovedano.

Ana Cundrič.

Na priprošnje Naše lj. Gospé presv. Serca in sv. Ant. Pad. se je našlo zgubljeno pismo, na katerem je bilo veliko ležee. Hvaljen bodi Bog v svojih Svetnikih!

D. K.

Za ozdravljenje neke osebe serčna zahvala Naši ljubi Gospéj presvetega Serca!

A. K.

Listek za raznoterosti.

Č. P. Simon Lampe nam je poslal dve prelepi podobici najsv. Serca Jezusovega z molitvicami v očipve-indijanskem jeziku na drugi strani; to je veselo znamenje, da ameriški Indijani v veri in omiki napredujejo, ker tacih reči potrebujejo. Čestitamo!

Deržavni zbor se prične 8. vinotoka (okt.)

Na Moravskem so katoličani z veliko gorečnostjo pričeli snovati katoliška društva, in to po vsih okrožnih glavarstvih.

Na Badenskem so tako imenovani narodno-liberalci pri volitvah v deželni zbor hudo propadli, zgubili so kacic 16 sedežev.

Trinogi so socijaldemokrati, to je pokazal socijaldemokrat Liebkecht, ki je v Monakovem pred 4500 poslušavci skoro dve uri čenčal, kako da naj po socijalni osnovi v občini ne bode verskega značaja, v šoli nič verskeganauka; vkljub temu pa da naj gospoduje naj ojstrejše šolsko nasilstvo, vsi otroci bi morali v take vražješole hoditi, nobeden bi jih ne smel dajati v kake posebne, privatne šole. To tedaj je „svoboda“ liberalcev!

Southampton, 24. sept. piše g. Fr. Ks. Bajec: Popotvali srečno; danes odrinemo z ladijo.

Franko-rusko pobratovanje. Rusiji znatno koristi. Rusija si kot plačo za svoje poklone napravlja novo posojilo na francoskem tergu. Pri Turčiji si je pridobila prosto brodarjenje po Dardanelah, kar gotovo ni brez cene. V Aziji pa je z obsajenjem Malopumirske okrajine storila znatno napredno stopinjo proti Indiji, kar se Angliji hudo kadí.

Solngr. (Kirchenztg.)

Leon XIII. in Dante. Nj. Svetost papež podarili so učenima frančiškanoma, o. Marcelinu di Civezza in o. Teofilu Domenichelli, ktera sta napravila Dantejevo izdajo s komentarjem (razlago), 20.000 lir za pripomoček. Od tega dela založilo se je dvatisuč števil, ktere so določene kot darovi sv. Stola za kronane glave (vladarje), za višji duhovščino, za

cerkev zaslužene plemenitaše in nekatere sloveče biblioteke. Oba očeta znana sta povsi Italiji kot izvrstna razlagarja Danteja.

Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji. Čast. gosp. dr. Josip Dolenc, kapelan v Stari Loki, je nastavljen za namestnega profesorja bibličnih verstarega zakona in orijentaliskih narečij na bogoslovnem učilišču v Ljubljani. — Premeščeni so čči gg.: Diminik Janež iz Blok kot ekspozit na Goro pri Sodražici; Anton Jemec iz Senožeč kot ekspozit v Suhorijo; Ivan Mikš iz Hrenovic kot ekspozit na Razderto; Martin Nemanič iz Kostanjevice v Poljane nad Škofjo Loko; Franc Okoren iz Smarija v Staro Loko; Ivan Šiška iz Šentruperta v Šmarije. — Na novo so nameščeni čči. gg. novomašniki: Alojzij Češarek gre v Cerknico za družega kapelana; Franc Češarek v Podzemelj; Venceslav Filler v Šentrupert; Anton Hribar na Vinico; Valentin Jakelj v Senožeče; Martin Končar za kap. vikarja v Novo Mesto; Josip Seigerschmied v Kostanjevico.

V bogoslovsko semenišče so še naslednji gg. sprejeti: Avgust Boštic iz Ljubljane; Jož. Dostal iz Ljubljane; Jan. Gnjezda z Gore pri Idriji; Viljem Mlejnik iz Novega Mesta; Jož. Šolar iz Kroke; Jak. Zupančič iz Šmarija. — G. Mihael Opeka, bogoslovec ljubljanske škofije, je sprejet v „Collegium Germanicum“ v Rimu.

V jasni noči.

Tisoč zvezdic mir pošilja
V tihi noči nad zelnjô,
Serce moje pa utriplje,
V persih bije mi gorkô.

V dom se hoče poverniti,
V kraje sinjega nebá,
Kjer bi sreče se napilo
V rokah večnega Bogá.

Silean.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Č. g. župnik Ant. Lušin 5 gld. — Č. g. župnik Jan. Kapuz 2 gld. — Č. g. župnik Jan. Brenc 1 gld. 50 kr. — Č. g. Blaž Petrič 3 gld. — Neimen. gospa 1 gld. — „Za pridne dijake“ prijatelj 5 gld. — Prež. g. dekan Mat. Kožuh 5 gld. — D. K. 1 gld.

Za Marijanišče: V. č. župn. Jernej Jare 5 gld.
Za sv. Detinstvo: Iz Radolice 2 gld. 40 kr. — Po čast. P. Ireneju 40 gld.

Za misijon v Naplusi: „A. M. D. G.“ 40 gld.
Za hospice „Sv. Družine“ v Betlehemu. „A. M. D. G.“ 40 gld.

Za bratovščino Naše ljube Gospé presv. Serca: V. č. župnik Jož. Sanein s Prodloke 5 gld. 30 kr. prostovoljen dar od udov.

Za Bosno ali drugi misijon: Preč. g. dekan dr. J. Sterbene poslal je veliko mašnih, v sili še rabnih paramentov.

Za razne misijone: M. O. 30 gld.